

บทที่ 3

ผลการสำรวจข้อได้เปรียบเสียเปรียบในการรับผิดชอบงานห้องสมุด
ของ อาจารย์แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการสำรวจเพื่อศึกษาข้อได้เปรียบเสียเปรียบในการรับผิดชอบงานห้องสมุด
ของอาจารย์วิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัยในประเทศไทยนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวม
ข้อมูลที่ไม่อาจค้นคว้าจากเอกสารสิ่งพิมพ์ได้โดยการออกแบบสอบถาม ตัวอย่าง
ประชากรที่ใช้ได้แก่อาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษที่สอนในแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
จำนวน 70 คน ซึ่งผู้วิจัยรวบรวมรายชื่อด้วยการสอบถามจากแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์
ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่รวมผู้ที่อยู่ในระหว่างการศึกษาหรือดูงานต่าง
ประเทศ และอาจารย์พิเศษที่ไม่ได้ทำงานเกี่ยวข้องกับห้องสมุดเลย

แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยคำถามที่มี 2
ลักษณะ คือ คำถามที่เฉพาะเจาะจงให้ตอบ และคำถามที่เปิดโอกาสให้เลือกตอบโดยเสรี
แบบสอบถามเริ่มต้นด้วยจดหมายนำจากผู้วิจัย ถึงอาจารย์ที่ใช้เป็นตัวอย่างประชากรใน
การวิจัย เพื่อแจ้งให้ทราบรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการวิจัย พร้อมทั้งกำหนด
เวลาที่ขอให้ส่งแบบสอบถามคืน คำถามมีทั้งหมด 26 ข้อ แบ่งเป็น 5 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัว (ข้อ 1 - 5)
- ตอนที่ 2 งานสอนและงานทางวิชาการ (ข้อ 6 - 12)
- ตอนที่ 3 การรับผิดชอบงานห้องสมุด (ข้อ 13 - 20)
- ตอนที่ 4 ข้อได้เปรียบในด้านการสอน (ข้อ 21)
- ตอนที่ 5 รายการความเห็น (ข้อ 22 - 26)

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามโดยทางไปรษณีย์ และให้ผู้ตอบส่งกลับคืนมายังผู้วิจัยเมื่อตอบเรียบร้อยแล้ว โดยทางไปรษณีย์เช่นกัน ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความสะดวกในการส่งแบบสอบถามคืนโดยการแนบซองจดหมายติดแสตมป์ที่เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ไปพร้อมกับแบบสอบถามด้วย อย่างไรก็ตาม สำหรับอาจารย์ในกรุงเทพมหานครที่ผู้วิจัยสามารถไปพบได้สะดวก ก็ใช้วิธีไปส่งแบบสอบถามและขอรับกลับคืนด้วยตนเอง และในบางแห่งผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากอาจารย์ บรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่นั้นช่วยแจกและติดตามแบบสอบถามกลับคืนให้

การส่งแบบสอบถามได้เริ่มเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2519. กำหนดได้รับกลับคืนภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2519 เมื่อถึงกำหนดก็ได้ติดตามทวงถาม จนถึงกำหนดรับแบบสอบถามคืนในครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2519 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน 63 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 70 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพส่วนตัว งานสอนและงานทางวิชาการ การรับผิดชอบงานห้องสมุด และรายการความเห็นบางตอน ผู้วิจัยวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

$$P = \text{อัตราค่าส่วนร้อย}$$

$$f = \text{จำนวนคนที่ตอบปัญหาในข้อหนึ่ง ๆ}$$

$$N = \text{จำนวนคนที่ตอบปัญหาในข้อนั้น ๆ}$$

ส่วนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อใดเปรียบเทียบในการสอน และรายการความเห็นต่าง ๆ วิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ยซึ่งทำตามลำดับ ดังนี้

1. แจกแจงความถี่ของคะแนนทุก ๆ ข้อของแบบสอบถามทุกชุด
2. คูณความถี่ (f) ของคะแนนแต่ละข้อด้วยน้ำหนักคะแนนประจำข้อ (x) ที่กำหนด คือ

มากที่สุด	=	5
มาก	=	4
ปานกลาง	=	3
น้อย	=	2
น้อยที่สุด	=	1

3. หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของค่าตอบแต่ละข้อ โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ยของค่าตอบแต่ละข้อ}$$

$$f = \text{ความถี่}$$

$$X = \text{คะแนน (น้ำหนักประจำข้อ)}$$

$$N = \text{จำนวนทั้งหมดของผู้ตอบแต่ละข้อ}$$

4. ที่ความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบแต่ละข้อ ดังนี้

$$4.6 - 5.0 = \text{มากที่สุด}$$

$$3.6 - 4.5 = \text{มาก}$$

$$2.6 - 3.5 = \text{ปานกลาง}$$

$$1.6 - 2.5 = \text{น้อย}$$

$$1.0 - 1.5 = \text{น้อยที่สุด}$$

5. หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation) ของค่าตอบแต่ละข้อ โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left[\frac{\sum fX}{N}\right]^2}$$

$$S.D = \text{ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน}$$

f = ความถี่

x = คะแนน (น้ำหนักของคำตอบ)¹

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สถานภาพส่วนตัวของอาจารย์

ในจำนวนอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามกลับคืนมา 63 คนนั้น แบ่งได้เป็นอาจารย์ประจำ 40 คน คิดเป็นร้อยละ 63.49 และอาจารย์พิเศษ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 36.51 จำแนกตามเพศได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ จำแนกตามเพศ

เพศ	ชาย	หญิง	รวม
อาจารย์ประจำ	7	33	40
อาจารย์พิเศษ	3	20	23
รวม	10	53	63
ร้อยละ	15.87	84.13	100

¹ ประคอง วรรณสุต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. (พิมพ์ครั้งที่ 4 ; พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 52.

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่า อาจารย์แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัยในประเทศไทยนั้น ส่วนใหญ่เป็นจำนวน 53 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 84.13 ของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหญิง อาจารย์เหล่านี้มีอายุแตกต่างกัน อายุสูงสุด 59 ปี ต่ำสุด 24 ปี โดยเฉลี่ยอาจารย์มีอายุ 37.01 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.65 ปี อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นจำนวน 34 คน สมรสแล้ว เป็นโสด 27 คน และหม้าย 2 คน

อาจารย์แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่ตอบแบบสอบถามนี้ยังอาจจำแนกตามสถาบันได้ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ จำแนกตามสถาบัน

สถาบัน	อาจารย์ประจำ			อาจารย์พิเศษ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
จุฬาฯ	1	11	12	1	8	9
ขอนแก่น	0	2	2	1	3	4
เชียงใหม่	0	7	7	0	6	6
ธรรมศาสตร์	0	7	7	0	4	4
รามคำแหง	0	4	4	1	5	6
ศรีนครินทรวิโรฒ	2	6	8	0	4	4

ในจำนวนอาจารย์ทั้งหมดนี้ มีผู้ที่ทำหน้าที่สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในฐานะอาจารย์ประจำในสถาบันแห่งหนึ่ง และในฐานะอาจารย์พิเศษในสถาบันอีกแห่งหนึ่ง 2 คน และมีผู้สอนในฐานะอาจารย์พิเศษในแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์กว่า 1 แห่ง 5 คน เป็นชาย 1 คน หญิง 4 คน สำหรับอาจารย์พิเศษนั้นทำงานในหน่วยงานต่าง ๆ กัน แต่ส่วนใหญ่ทำงานในห้องสมุด (ซึ่งอาจจะอยู่ในตำแหน่งบรรณารักษ์หรือตำแหน่งที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น) หรือที่เกี่ยวข้องหรือใกล้เคียงกับงานห้องสมุด คือมีผู้ทำงานในห้องสมุด 16 คน ศึกษานิเทศก์ฝ่ายห้องสมุด 2 คน นักจดหมายเหตุ 1 คน อาจารย์

3 คน และทำงานอื่น 1 คน

ในค่านुकวุฒิของอาจารย์แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์นั้น อาจารย์สำเร็จการศึกษาในระดับต่างกันดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวนอาจารย์แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ในสถาบันต่าง ๆ
จำแนกตามคูกวุฒิ

สถาบัน	วุฒิ	ปริญญาตรี ทาง บ.ศ. ใน ป.ท.	ปริญญาโท ทาง บ.ศ. ใน ป.ท.	ปริญญาโท ทาง บ.ศ. ต่าง ป.ท.	ปริญญาเอก	อนุ บ.ศ.	อื่น ๆ
จุฬาฯ		1	4	6	0	0	1
ขอนแก่น		0	0	2	0	0	0
เชียงใหม่		1	1	3	0	2	0
ธรรมศาสตร์		3	0	4	0	0	0
รามคำแหง		0	1	2	0	1	0
ศรีนครินทรวิโรฒ		0	5	3	0	0	0
อาจารย์พิเศษ		6	0	11	1	4	0
รวม		11	11	31	1	7	1
ร้อยละ		17.46	17.46	49.21	1.59	11.11	1.59

ตารางที่ 3 แสดงว่า อาจารย์จำนวนมากถึง 42 คน สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโททางบรรณารักษศาสตร์ และส่วนใหญ่เป็นจำนวน 31 คน หรือร้อยละ 49.21 ของผู้ตอบแบบสอบถามสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโททางบรรณารักษศาสตร์จากต่างประเทศ และมีอาจารย์สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาเอกทางบรรณารักษศาสตร์เพียง 1 คน ประเทศที่อาจารย์ส่วนใหญ่ไปศึกษาคือ สหรัฐอเมริกา และสถาบันที่มีผู้สำเร็จการศึกษามากที่สุดคือ

โรงเรียนบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยอินเดียนา (Graduate School of Library Science, Indiana University) อาจารย์ที่สำเร็จการศึกษาชั้นสูงกว่าปริญญาตรี นั้น มีพื้นความรู้ในระดับปริญญาตรีสาขาต่าง ๆ กัน มากที่สุด คือทางอักษรศาสตร์ 23 คน ทางการศึกษา 19 คน นอกจากนี้ยังมีทางศิลปศาสตร์ ครุศาสตร์ และรัฐศาสตร์ มีอาจารย์ที่ไม่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ 1 คน

อาจารย์แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์นั้น นอกจากจะมีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์แล้ว บางคนยังเคยผ่านการปฏิบัติงานและการฝึกงาน (ที่ไม่เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษา) ต่าง ๆ อีกด้วย ดังปรากฏในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนอาจารย์ที่เคยและไม่เคยผ่านการปฏิบัติงานฝึกงาน

	การปฏิบัติงาน			การฝึกงาน		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	ไม่เคย	ในประเทศ	ต่างประเทศ	ไม่เคย
อาจารย์ประจำ	0	9	31	4	9	27
อาจารย์พิเศษ	4	14	5	0	8	15
รวม	4	23	36	4	17	42
คิดเป็นร้อยละ	6.35	36.51	57.14	6.35	26.98	66.67

ตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ในประเทศไทยส่วนใหญ่ จำนวน 36 คน หรือร้อยละ 57.14 ของผู้ตอบแบบสอบถามไม่เคยผ่านการปฏิบัติงาน และจำนวน 42 คน หรือร้อยละ 66.67 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ไม่เคยผ่านการฝึกงาน สำหรับผู้ที่เคยผ่านการปฏิบัติงานและฝึกงานนั้น ส่วนใหญ่ไปปฏิบัติงานและฝึกงานยังต่างประเทศ

ประเทศที่อาจารย์ไปปฏิบัติงานมากที่สุด คือสหรัฐอเมริกา รองลงมา คือประเทศทางยุโรป ได้แก่อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมันนี และประเทศกลุ่มสแกนดิเนเวีย นอกจากนี้ยังมีประเทศอื่น ๆ อีก ได้แก่ คานาดา ญี่ปุ่น เกาหลี สาธารณรัฐจีน อินเดีย ซิลิปปินส์ สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ประเภทของงานที่มีผู้ไปปฏิบัติงาน ได้แก่ งานห้องสมุดโดยทั่วไป ห้องสมุดประเภทต่าง ๆ คือ ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดเฉพาะ รวมถึงงานของศูนย์บริการเอกสาร หอจดหมายเหตุ โรงเรียนบรรณารักษศาสตร์ งานเฉพาะประเภทในห้องสมุด ได้แก่ งานบริหาร งานเทคนิค งานบริการ การก่อสร้างอาคาร รวมถึงงานเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ เช่น วรรณกรรมสำหรับเด็ก เป็นต้น ระยะเวลาที่อาจารย์ไปปฏิบัติงานนั้นแตกต่างกัน ตั้งแต่ 5 วัน ถึง 8 เดือน

ส่วนการฝึกงานนั้น ประเทศที่อาจารย์ไปฝึกงานมากที่สุด คือสหรัฐอเมริกา นอกจากนั้น มี อังกฤษ คานาดา นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น และ สิงคโปร์ ประเภทของงานที่มีผู้ไปฝึกงานมากที่สุดคือ การให้บริการข้อสนเทศ ซึ่งครอบคลุมถึงการใช้เครื่องจักรกลคำนวณในงานห้องสมุด การทำบรรณานุกรมและสารตั้งเขป นอกจากนั้นก็มีการฝึกงานในห้องสมุดประเภทต่าง ๆ ได้แก่ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดเฉพาะ ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดประชาชน รวมถึงงานเฉพาะประเภทในห้องสมุด เช่น งานเทคนิค เป็นต้น ตลอดจนไปจนถึงการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์บางวิชา ระยะเวลาในการฝึกงานต่างกันไป ตั้งแต่ 2 สัปดาห์ ถึง 14 เดือน

นอกเหนือไปจากการฝึกงานและการดูงานแล้ว อาจารย์แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์จำนวนมากยังเคยมีประสบการณ์ในงานห้องสมุดประเภทต่าง ๆ อีกด้วย ดังปรากฏในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนอาจารย์แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตามประเภท
ของห้องสมุดที่อาจารย์เคยมีประสบการณ์

ประเภทของงาน	อาจารย์ประจำ	อาจารย์พิเศษ	รวม	ร้อยละ
ห้องสมุดโรงเรียน	7	4	11	17.46
ห้องสมุดวิทยาลัย	4	1	5	7.94
ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	30	11	41	65.08
ห้องสมุดประชาชน	4	1	5	7.94
ห้องสมุดเฉพาะ	7	7	14	22.22
หอสมุดแห่งชาติ	0	1	1	1.59
หอจดหมายเหตุ	0	1	1	1.59
ศูนย์บริการเอกสาร	0	0	0	0
ศึกษานิเทศก์ฝ่ายห้องสมุด	1	4	5	7.94
มีประสบการณ์มากกว่า 1 อย่าง	14	9	23	36.51

จากตารางที่ 5 จะเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนเคยมีประสบการณ์ในงาน
ห้องสมุด อาจารย์มีประสบการณ์ในงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยเป็นจำนวนมากที่สุด ถึง
41 คน หรือร้อยละ 65.08 งานที่ไม่มีอาจารย์ผู้ใดมีประสบการณ์เลย คืองานในศูนย์
บริการเอกสาร มีอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในงานห้องสมุดมากกว่า 1 อย่าง ถึง 23 คน
หรือคิดเป็นร้อยละ 36.51

นอกจากงานห้องสมุดหรือที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดแล้ว ยังมีอาจารย์หลายคนที่มี
ประสบการณ์ในงานอื่น ที่มากที่สุดคืองานสอน กล่าวคือมีอาจารย์ประจำ 9 คน อาจารย์
พิเศษ 2 คน รวม 11 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 17.46 ของผู้ตอบแบบสอบถามได้เคยมี

ประสบการณ์ในการสอนวิชาอื่น ๆ ในระดับต่าง ๆ กัน เช่น วิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศาสตร์ ฯลฯ ทั้งในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา งานอย่างอื่นที่มีผู้เคยมีประสบการณ์อยู่บ้าง ได้แก่ งานเลขานุการ และงานแปล

สำหรับอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในงานห้องสมุดนั้น ได้เคยผ่านงานห้องสมุดชนิดต่าง ๆ กัน ดังปรากฏในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนอาจารย์ที่เคยมีประสบการณ์ในงานห้องสมุด จำแนกตามประเภทของงาน

ประเภทของงาน	อาจารย์ประจำ	อาจารย์พิเศษ	รวม	ร้อยละ
งานบริหาร	20	13	33	52.38
ในฐานะหัวหน้าห้องสมุด	10	7	17	26.98
ในฐานะผู้ช่วยหัวหน้าห้องสมุด	0	1	1	1.59
ในฐานะหัวหน้าแผนก	10	5	15	23.81
ธุรการ	7	3	10	15.87
จัดหา	9	4	13	20.63
จัดหมู่และทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย	18	6	24	38.08
จัดหมู่และทำบัตรรายการหนังสือภาษาอังกฤษ	17	9	26	41.27
จัดหมู่และทำบัตรรายการหนังสือภาษาอื่น	4	2	6	9.52
บริการจ่าย - รับ	12	5	17	26.98
บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า	19	9	28	44.44
วารสารและหนังสือพิมพ์	7	6	13	20.63
จุลสาร	8	3	11	17.46
สิ่งพิมพ์รัฐบาล	7	5	12	19.05
โสตทัศนวัสดุอุปกรณ์	3	3	6	9.52
ประชาสัมพันธ์	2	2	4	6.35
ทำงานทุกหน้าที่	6	4	10	15.87
มีประสบการณ์ในงานมากกว่า 1 อย่าง	25	10	35	55.56

ตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ในบรรดางานห้องสมุดทุกประเภทนั้น อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในงานบริหารมากที่สุด ถึง 33 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 52.38 รองลงมา คืองานบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า มีอาจารย์ที่มีประสบการณ์ 28 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 งานประชาสัมพันธ์เป็นงานที่มีอาจารย์มีประสบการณ์เป็นจำนวนน้อยที่สุด เพียง 4 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 6.35 และมีอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในงานห้องสมุดมากกว่า 1 ชนิด ถึง 35 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 55.56

งานสอนและงานทางวิชาการ

อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัยในระยะเวลาแตกต่างกัน อาจารย์ประจำมีประสบการณ์มากที่สุด 21 ปี น้อยที่สุด 1 ปี เฉลี่ย 7.37 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.90 ปี อาจารย์พิเศษมีประสบการณ์มากที่สุด 23 ปี น้อยที่สุด 1 ปี เฉลี่ย 7.28 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.38 ปี ถ้าวัดโดยส่วนรวมของอาจารย์ทั้งหมด อาจารย์มีประสบการณ์ในการสอนมากที่สุด 23 ปี น้อยที่สุด 1 ปี เฉลี่ย 7.34 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.01 ปี อาจารย์มีความถนัดในการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในด้านต่าง ๆ กัน ดังต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 จำนวนอาจารย์ที่มีความถนัดในการสอนวิชาต่าง ๆ เป็นพิเศษ

ประเภทวิชา	อาจารย์ประจำ	อาจารย์พิเศษ	รวม	ร้อยละ
ความรู้ทั่วไปทางบรรณารักษศาสตร์	25	11	36	57.14
งานเทคนิค	20	7	27	42.86
งานบริการ	15	7	22	34.92
การบริหาร	9	7	16	25.39
แหล่งข้อมูล	6	3	9	14.29
การวิจัย	6	1	7	11.11
เทคโนโลยีในงานห้องสมุด	3	0	3	7.46
มีความถนัดในการสอนมากกว่า 1 ประเภท	14	4	18	28.57
มีความถนัดในการสอนมากกว่า 2 ประเภท	11	2	13	20.63
มีความถนัดในการสอนตั้งแต่ 4 ประเภท	3	2	5	7.94
ไม่ตอบ	2	2	4	6.35

จากตารางที่ 7 วิชาที่เกี่ยวกับความรู้ทั่วไปทางบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาที่มีอาจารย์มีความถนัดในการสอนมากที่สุดเป็นจำนวน 35 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 57.14 วิชาที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีในงานห้องสมุดเป็นวิชาที่มีอาจารย์มีความถนัดในการสอนน้อยที่สุด เป็นจำนวน 3 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 4.76 มีอาจารย์ที่มีความถนัดในการสอนวิชา มากกว่า 1 ประเภท 18 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 28.57 มากกว่า 2 ประเภท 13 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 20.63 ตั้งแต่ 4 ประเภทขึ้นไป 5 คน หรือร้อยละ 7.94 มีผู้ไม่ตอบคำถามนี้ 4 คน หรือร้อยละ 6.35 ในจำนวนนี้มีให้เหตุผลว่าเพราะไปมีโอกาสอน วิชาหลาย ๆ ด้าน จึงไม่ทราบความถนัดของตนเอง

นอกจากการสอนในแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์แล้ว อาจารย์ส่วนใหญ่จำนวน 51 คน เป็นอาจารย์ประจำ 34 คน อาจารย์พิเศษ 17 คน คิดเป็นร้อยละ 80.95 ของผู้ตอบแบบสอบถามไม่ได้สอนในแผนกวิชาอื่น ๆ อาจารย์ที่สอนให้กับแผนกวิชาอื่นด้วย มีเพียง 12 คน เป็นอาจารย์ประจำ 6 คน อาจารย์พิเศษ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 19.05 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ในจำนวนนี้มีอาจารย์ประจำ 5 คน อาจารย์พิเศษ 3 คน รวม 8 คน สอนวิชาทางด้านบรรณารักษศาสตร์ หรือที่เกี่ยวข้องกับบรรณารักษศาสตร์ นอกนั้นสอนวิชาอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ทางบรรณารักษศาสตร์หรือเกี่ยวกับบรรณารักษศาสตร์ เช่น ภาษาอังกฤษ วรรณคดี

อาจารย์แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์นั้น นอกจากงานสอนแล้ว ส่วนใหญ่ยังมีงานเขียนทางวิชาการที่เผยแพร่ในประเภทต่าง ๆ ดังปรากฏในตารางที่ 8

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 จำนวนอาจารย์แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์จำแนกตามประเภท
ผลงานเขียนทางวิชาการ

รายการผลงานเขียนทางวิชาการ	จำนวนอาจารย์			ร้อยละ
	ประจำ	พิเศษ	รวม	
รายงานหรือบันทึกเสนอข้อที่ประชุม ทางวิชาการ				
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	5	3	8	12.69
สาขาวิชาอื่น ๆ	1	2	3	4.76
บทความ				
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	18	8	26	41.27
สาขาวิชาอื่น	3	6	9	14.29
งานแปล				
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	4	0	4	6.35
สาขาวิชาอื่น	2	1	3	4.76
ตำรา				
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	8	2	10	15.87
สาขาวิชาอื่น	2	1	3	4.76
งานวิจัย				
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์	7	2	9	14.29
สาขาวิชาอื่น	0	1	1	1.59
ไม่มีผลงานเขียนทางวิชาการ	16	10	26	41.27

จากตารางที่ 8 จะเห็นว่าอาจารย์วิชาบรรณารักษศาสตร์มีผลงานเขียนทางวิชาการทางด้านบรรณารักษศาสตร์มากกว่าทางสาขาวิชาอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นประเภทใดก็ตาม เมื่อจำแนกตามประเภทงานเขียนบทความเป็นสิ่งที่มียาจารย์เป็นส่วนใหญ่ร้อยละ 55.56 ของผู้ตอบแบบสอบถามผลึคออกมา เฉพาะบทความทางบรรณารักษศาสตร์ มี

อาจารย์ผู้เขียนเป็นจำนวน 26 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 41.27 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเท่ากับจำนวนอาจารย์ที่ไม่มีผลงานเขียนทางวิชาการเลยไม่ว่าประเภทใด สาขาใดก็ตาม ผลงานทางบรรณารักษศาสตร์ที่มีผู้ผลิตออกมาน้อยที่สุดคือ งานแปล มีอาจารย์เพียง 4 คน หรือร้อยละ 6.35 เท่านั้น ผลงานเขียนของอาจารย์นอกจากจะปรากฏในตารางแล้ว ยังมีประเภทอื่น ๆ อีก เช่น จัดทำกรรมวิธี บรรณานุกรม จัดทำคู่มือการทำงานในห้องสมุด เขียนบทความเกี่ยวกับแผนกหรือสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เผยแพร่แก่นักศึกษาใหม่ เขียนบทวิจารณ์หนังสือหรือบรรณนิทัศน์หนังสือในวารสารบางฉบับ และเป็นเจ้าหน้าที่ประจำกองบรรณารักษะวารสารห้องสมุด

งานของอาจารย์วิชาบรรณารักษศาสตร์นั้น นอกจากจะมีงานสอนและงานเขียนแล้ว ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ อีก ดังปรากฏในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 จำนวนอาจารย์แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์จำแนกตามประเภทของกิจกรรม

รายการกิจกรรม	จำนวนอาจารย์			ร้อยละ
	ประจำ	พิเศษ	รวม	
ที่ปรึกษาของนักศึกษาในสถาบัน	32	1	33	52.38
ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	15	9	24	38.09
ของนักศึกษาในสถาบันที่สอนใน				
ฐานะอาจารย์ประจำ	12	1	13	80.63
ของนักศึกษาในสถาบันที่สอนใน				
ฐานะอาจารย์พิเศษ	1	5	6	9.52
ของนักศึกษาในสถาบันอื่น ๆ	2	3	5	7.94

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการกิจกรรม	จำนวนอาจารย์			ร้อยละ
	ประจำ	พิเศษ	รวม	
กรรมการวิทยานิพนธ์	15	9	24	38.09
ของนักศึกษาในสถาบันที่สอนใน ฐานะอาจารย์ประจำ	11	1	12	19.05
ของนักศึกษาในสถาบันที่สอนใน ฐานะอาจารย์พิเศษ	1	5	6	9.52
ของนักศึกษาในสถาบันอื่น ๆ	3	3	6	9.52
กรรมการมหาวิทยาลัย	1	1	2	3.17
กรรมการพัฒนามหาวิทยาลัย	1	2	3	4.76
กรรมการในสภาคณาจารย์	5	0	5	7.94
กรรมการคณะ	6	2	8	12.69
กรรมการแผนกวิชาที่สังกัด	22	1	23	36.51
กรรมการห้องสมุดของสถาบันที่สังกัด	12	8	20	31.75
กรรมการห้องสมุดอื่น ๆ	2	6	8	12.69
กรรมการร่างและพิจารณาหลักสูตร	6	3	9	14.29
กรรมการฝ่ายการนักศึกษา	6	0	6	9.52
กรรมการจัดทำสิ่งพิมพ์ของมหาวิทยาลัย	4	2	6	9.52
กรรมการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา	0	1	1	1.59
กรรมการสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย	7	6	13	20.63
วิทยากรในการอบรมบรรณารักษ์ที่ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย เป็นผู้นัดขึ้น	20	10	30	47.62

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการกิจกรรม	จำนวนอาจารย์			ร้อยละ
	ประจำ	พิเศษ	รวม	
รวมกิจกรรมมากกว่า 1 อย่าง	30	9	39	61.90
รวมกิจกรรมตั้งแต่ 3 อย่างขึ้นไป	26	5	31	49.21
ไม่รวมกิจกรรมใด ๆ	3	5	8	12.69

จากตารางที่ 9 จะเห็นว่ากิจกรรมที่อาจารย์วิชาบรรณารักษศาสตร์ได้ปฏิบัติเป็นจำนวนมากที่สุดถึง 33 คน หรือร้อยละ 52.38 ของผู้ตอบแบบสอบถามคือการเป็นที่ปรึกษาของนักศึกษาในสถาบัน แต่จำนวนผู้ทำกิจกรรมนี้เป็นอาจารย์ประจำ 32 คน มีอาจารย์พิเศษเพียง 1 คนเท่านั้น ถ้าหากจะพิจารณากิจกรรมที่ทั้งอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษเข้าร่วมมากที่สุด จะเห็นว่าได้แก่การเป็นวิทยากรในการอบรมบรรณารักษ์ที่สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยเป็นผู้จัดขึ้น ซึ่งมีจำนวน 30 คน เป็นอาจารย์ประจำ 20 คน อาจารย์พิเศษ 10 คน คิดเป็นร้อยละ 47.61 ของผู้ตอบแบบสอบถาม กิจกรรมที่มีผู้ปฏิบัติเป็นจำนวนรองลงมาคือ การเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และการเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีอาจารย์ทำหน้าที่ดังกล่าวอย่างละ 24 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 38.09 กิจกรรมที่มีผู้ปฏิบัติเป็นจำนวนน้อยที่สุดคือ การเป็นกรรมการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ซึ่งมีอาจารย์ทำหน้าที่นี้เพียง 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.59 นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ อีกที่ไม่ได้ปรากฏในตาราง ได้แก่การเป็นกรรมการตรวจรับสิ่งของของห้องสมุด วิทยากรในการอบรมบรรณารักษ์ของห้องสมุดต่าง ๆ วิทยากรบรรยายเรื่องห้องสมุด กรรมการวิชาการคณะที่สังกัด กรรมการจัดทำวารสารทางบรรณารักษศาสตร์ของต่างประเทศ กรรมการประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยและของคณะเป็นต้น อย่างไรก็ตาม มีอาจารย์ที่เข้าร่วมกิจกรรมมากกว่า 1 อย่าง เป็นจำนวน 39 คน หรือคิดเป็น

ร้อยละ 61.90 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ในจำนวนนี้มี 31 คน หรือร้อยละ 49.21 ที่เข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ 3 อย่างขึ้นไป และมีอาจารย์ 8 คน หรือร้อยละ 12.69 ที่ไม่ได้เข้าร่วมในกิจกรรมใด ๆ เลย

การรับผิดชอบงานห้องสมุด

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในหัวข้อนี้จึงได้แก่ แบบสอบถามในตอนต้นที่ 3 ได้กำหนดไว้ว่าอาจารย์พิเศษไม่ต้องตอบเพราะเป็นส่วนที่เกี่ยวกับอาจารย์ประจำเท่านั้น และในจำนวนอาจารย์ประจำที่ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 40 คนนั้น ตอบคำถามในตอนต้นที่ 3 นี้ 38 คน คิดเป็นร้อยละ 95 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

สำหรับอาจารย์ประจำแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์นั้น งานที่อาจารย์เกี่ยวข้อง นอกจากจะมีงานสอน งานเขียน งานวิจัย และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันหรือวิชาชีพของตนแล้ว งานอย่างหนึ่งที่อาจารย์มักจะเกี่ยวข้องด้วยในฐานะผู้ปฏิบัติงาน คือ งานห้องสมุดในสถาบันที่ตนสังกัด ซึ่งอาจจะเป็นห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัยหรือห้องสมุดคณะก็ได้ ดังปรากฏในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 การรับผิดชอบงานห้องสมุดของอาจารย์ประจำ

	ห้องสมุดกลาง		ห้องสมุดคณะ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เคยทำแต่ปัจจุบันมีได้ทำแล้ว	23	60.52	4	10.53	27	71.05
เคยทำและปัจจุบันยังทำอยู่	8	21.05	7	18.42	15	39.47

จากตารางที่ 10 จะเห็นว่าอาจารย์ประจำทุกคนได้เคยปฏิบัติงานในห้องสมุดของสถาบันที่ตนสังกัด และส่วนใหญ่เป็นห้องสมุดกลาง มีอาจารย์ที่เคยทำงานทั้งในห้อง-

สมุคกลางและห้องสมุคคณะ 4 คน อาจารย์ส่วนใหญ่อำนวน 27 คน หรือร้อยละ 71.05 ของผูคอบแบบสอบถามผูนี้ได้เคยปฏิบัติงานในห้องสมุคของสถาบัน แต้ปัจจุบันมิได้ทำ แลว

อาจารย์ที่เคยปฏิบัติงานห้องสมุคห้องที่ยังคงทำอยู่และที่มิได้ทำแลวนั้น ได้มี โอกาสรับผิคชอบงานต่าง ๆ กัน ดังปรากฏในตารางที่ 11

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 จำนวนอาจารย์ประจำจำแนกตามชนิดของงานห้องสมุดที่อาจารย์
ได้เคยปฏิบัติ

ชนิดของงาน	จำนวนอาจารย์	ร้อยละ
งานบริหาร	14	36.84
ในฐานะหัวหน้าห้องสมุด	5	13.16
ในฐานะหัวหน้าแผนก	9	23.68
ธุรการ	7	18.42
จัดหา	8	21.05
จัดหุ้และทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย	16	42.11
จัดหุ้และทำบัตรรายการหนังสือภาษาอังกฤษ	16	42.11
จัดหุ้และทำบัตรรายการหนังสือภาษาอื่น	3	7.89
บริการจ่าย - รับ	7	18.42
บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า	18	47.37
วารสารและหนังสือพิมพ์	5	13.16
จุลสาร	6	15.79
สิ่งพิมพ์รัฐบาล	5	13.16
โสตทัศนวัสดุอุปกรณ์	3	7.89
ประชาสัมพันธ์	2	5.26
ทำงานทุกหน้าที่	1	2.63
รับผิดชอบงานมากกว่า 1 อย่าง	25	65.79
รับผิดชอบงานตั้งแต่ 3 อย่างขึ้นไป	17	44.74

จากตารางที่ 11 จะเห็นได้ว่าในบรรดาผู้ตอบแบบสอบถามมีอาจารย์จำนวนมาก 18 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 47.37 เคยปฏิบัติงานบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ส่วนงานประชาสัมพันธ์มีอาจารย์เคยปฏิบัติเป็นจำนวนน้อยที่สุด คือ 2 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 5.26 นอกจากนี้มีงานอื่น ๆ ที่มีอาจารย์ระบุว่าไม่เคยรับผิดชอบ คือ การเป็นประธานกรรมการห้องสมุดคณะ เป็นที่ปรึกษาฝ่ายเทคนิคของห้องสมุด มีผู้ตอบว่าไม่เคยทำงานทุกประเภทในห้องสมุดเพียง 1 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 2.63 มีผู้ที่เคยทำงานในห้องสมุดมากกว่า 1 อย่าง 25 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 65.79 และในจำนวนนี้มี 17 คน หรือร้อยละ 44.74 เคยปฏิบัติงานในห้องสมุดมากกว่า 3 อย่างขึ้นไป

การปฏิบัติงานห้องสมุดของอาจารย์นั้นกระทำในลักษณะต่าง ๆ กัน กล่าวได้ว่ามีผู้ที่กระทำเพราะเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำโดยถือเป็นความร่วมมือกันของแผนกวิชาและห้องสมุดเป็นจำนวนสูงที่สุด 31 คน หรือร้อยละ 81.58 ผู้ที่กระทำโดยเป็นการช่วยเหลือห้องสมุดโดยสมัครใจ แต่มีการติดต่อกันอย่างเป็นทางการ 8 คน หรือร้อยละ 21.05 และอีก 6 คน หรือร้อยละ 15.79 ช่วยเหลือห้องสมุดโดยสมัครใจอย่างไม่เป็นทางการ มีผู้ตอบคำถามเหล่านี้ว่ากัน 7 คน ส่วนใหญ่ของอาจารย์ที่ปฏิบัติงานห้องสมุดนี้ไม่ได้เลือกงานเอง คือ มีจำนวน 22 คน หรือร้อยละ 57.89 มีโอกาสเลือกงานเอง 16 คน หรือร้อยละ 42.11

ระยะเวลาในการปฏิบัติงานห้องสมุดในแต่ละสัปดาห์ของอาจารย์แต่ละคนนั้นแตกต่างกันออกไป อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นจำนวน 21 คน หรือร้อยละ 55.26 ไม่ได้กำหนดระยะเวลาแน่นอนแล้วแต่โอกาสอำนวย ที่มีกำหนดเวลาไว้แน่นอนมี 10 คน หรือร้อยละ 26.32 ระยะเวลาที่กำหนดไว้ปฏิบัติงานห้องสมุดมีตั้งแต่ 3 - 4 ชั่วโมง ถึง 50 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และมี 6 คน หรือร้อยละ 15.79 ที่กำหนดเป็นอย่างอื่น เช่น ต้องจัดพิมพ์และทำบัตรรายการหนังสือให้ได้ไม่ต่ำกว่าเดือนละ 50 เล่ม เป็นต้น และในจำนวนนี้มี 4 คน หรือร้อยละ 10.53 ที่นั่งทำงานประจำอยู่ที่ห้องสมุดตลอดเวลา

ในการปฏิบัติงานห้องสมุดของสถาบันนั้น อาจารย์ได้รับประโยชน์และความสะดวกต่าง ๆ กัน ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 12 ประโยชน์และความสะดวกในการปฏิบัติงานของ
อาจารย์ประจำ

รายการประโยชน์และความสะดวกที่ได้รับ	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
มีโอกาสใช้ห้องสมุดมากกว่าอาจารย์อื่น ๆ	13	34.21
ได้รับการพิจารณาความดีความชอบเป็นพิเศษ	2	5.26
ได้รับยกเว้นงานในหน้าที่ของอาจารย์โดย ทั่วไปบางประการ เช่น งานอาจารย์ที่ ปรึกษา งานคุมสอบ	2	5.26
ได้รับเงินตอบแทนเป็นอัตราที่แน่นอน	10	26.32
มีโอกาสได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการหรือ ที่ปรึกษาของห้องสมุด	5	13.16
มีสิทธิในการออกความคิดเห็นเรื่องนโยบาย ของห้องสมุด เช่น เกี่ยวกับบรรณารักษ ทุกประการ	9	23.68
มีสิทธิสั่งงานแก่เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เช่น เกี่ยวกับบรรณารักษที่ทำหน้าที่ในระดับ เดียวกัน	12	31.58
มีสิทธิได้รับผลตอบแทนจากมหาวิทยาลัย เช่นเดียวกับที่บรรณารักษได้รับ เช่น มีสิทธิขอทุนการศึกษาหรือทุนดูงานที่โ แก่ห้องสมุด	3	7.89
ได้ความรู้และประสบการณ์ในงานห้องสมุด เพิ่มขึ้น	28	73.68
ประสบการณ์จากงานห้องสมุดเป็นประโยชน์ ต่องานสอน เช่น ช่วยในการเตรียมสอน นำเรื่องจากประสบการณ์มายกตัวอย่าง เวลาสอน ช่วยให้นักศึกษาได้เรียนจาก ของจริง	29	76.32

ตารางที่ 12 (ต่อ)

รายการประโยชน์และความสะดวกที่ได้รับ	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
ได้มีโอกาสพบปะกับนักศึกษามากขึ้น ทำให้ ขอบกรອງของห้องสมุด สามารถปรับปรุง บริการได้	1	2.63
ไม่ได้ประโยชน์และความสะดวกใดๆเลย	3	7.89

จากตารางที่ 12 ประโยชน์ในการปฏิบัติงานห้องสมุดของสถาบันขอที่มีอาจารย์
ตอบเป็นจำนวนมากที่สุดถึง 29 คน หรือร้อยละ 76.32 ของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ
ประสบการณ์จากงานห้องสมุดเป็นประโยชน์ต่องานสอน เช่น ช่วยในการเตรียมการ
สอน นำเรื่องจากประสบการณ์มายกตัวอย่างเวลาสอน ช่วยให้นักศึกษาได้เรียนจากของ
จริง ประโยชน์ขอที่รองลงมาคือ ได้ความรู้และประสบการณ์ในงานห้องสมุดเพิ่มขึ้น มี
ผู้ตอบ 28 คน หรือร้อยละ 73.68 และมีผู้ตอบว่าไม่ได้รับประโยชน์และความสะดวก
ในการปฏิบัติงานห้องสมุดใดๆเลย 3 คน หรือร้อยละ 7.89 ของผู้ตอบแบบสอบถามใน
ครั้งนี้

ในการปฏิบัติงานห้องสมุดของสถาบันนั้น อาจารย์ก็มีปัญหาช่วยเช่นกัน ดังปรากฏ
ในตารางที่ 13

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ปัญหาในการปฏิบัติงานของครูของอาจารย์ประจำ

ปัญหา	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
เวลาในการเตรียมการสอนและค้นคว้าหาความรู้ลดลง	22	57.89
มีเวลาให้นักศึกษาน้อยลง	14	36.84
มีเวลาในการติดตามผลการสอนของตนน้อยลง	14	36.84
ไม่มีเวลาหยุดพักระหว่างปีภาคการศึกษาเหมือนอาจารย์ อื่น ๆ	17	44.74
ไม่ได้รับความสนใจจากห้องสมุดเท่าที่ควร	9	23.68
ไม่มีที่นั่งทำงานในห้องสมุดเป็นสัดส่วนของตน	6	15.79
ไม่ได้รับมอบหมายงานที่แน่นอน	0	0
ได้รับมอบหมายให้ทำงานที่ไม่ถนัด	1	2.63
ไม่ได้รับความร่วมมือจากบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด	1	2.63
ไม่สามารถส่งงานเจ้าหน้าที่ห้องสมุดได้	4	10.53
มีกฎเกณฑ์ในการมาทำงานห้องสมุดละเอียดเกินไป	6	15.79
การจัดการศึกษาในระบบหน่วยกิตทำให้ไม่สะดวกกับการช่วย งานห้องสมุด	1	2.63
สะดวกทุกอย่าง	5	13.16

จากตารางที่ 13 จะเห็นว่าอาจารย์มีปัญหาในการปฏิบัติงานห้องสมุดที่ทำใหม่ เวลาเตรียมการสอนและการค้นคว้าหาความรู้ลดลงเป็นจำนวนมากที่สุดคือ 22 คน หรือร้อยละ 57.89 ปัญหาที่ไม่มีผู้ตอบคือการที่ไม่ได้รับมอบหมายงานที่แน่นอน และมีผู้ตอบว่าสะดวกทุกอย่าง หมายถึงไม่มีปัญหาอะไรเลย 5 คน หรือร้อยละ 13.16 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อใดเปรียบเทียบในการสอน

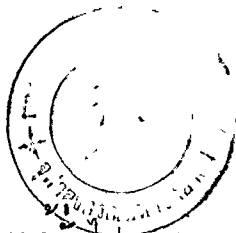
ก. ระดับปริญญาตรี

ในการสอนวิชาต่าง ๆ ในแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับปริญญาตรีที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จ.) มหาวิทยาลัยขอนแก่น (มข.) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (มช.) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.) และมหาวิทยาลัยรามคำแหง (มร.) นั้น อาจารย์สามารถนำความรู้และประสบการณ์ในงานห้องสมุดมาใช้เป็นประโยชน์มากน้อยในระดับต่าง ๆ กัน ดังต่อไปนี้

1. วิชาที่ให้ความรู้ทั่วไปทางบรรณารักษศาสตร์ (Foundations)

	\bar{X}	S.D.	<u>แปลความ</u>
1.1 บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น, ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์ (จ., มข., มช., มร.)	4.30	1.06	มาก
1.2 การรู้หนังสือและห้องสมุด, การใช้ห้องสมุด, วิธีใช้ห้องสมุด (จ., มข., มช., มร., มธ.)	4.20	1.13	มาก
1.3 ห้องสมุดกับสังคม (จ., มข., มช.)	3.75	0.86	มาก
1.4 ประวัติของห้องสมุด (มธ.)	1	0*	น้อยที่สุด
1.5 การอ่านในวิชาบรรณารักษศาสตร์ (มธ.)	1	0*	น้อยที่สุด
1.6 หนังสือและการพิมพ์, ประวัติของหนังสือและการพิมพ์ (จ., มข., มช., มธ., มร.)	2.50	1.08	น้อย
1.7 บรรณารักษศาสตร์เฉพาะถิ่น (จ.)	5	0*	มากที่สุด
1.8 วิวัฒนาการทางบรรณารักษศาสตร์ (มธ.)	ไม่มีผู้ตอบ		
<u>รวม</u>	3.89	1.26	มาก

* มีผู้ตอบคนเดียว

ในการสอนวิชาที่ให้ความรู้ทั่วไปทางบรรณารักษศาสตร์ในระดับปริญญาตรีนั้น อาจารย์ได้นำประสบการณ์ในงานห้องสมุดมาใช้เป็นประโยชน์โดยเฉลี่ยในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายวิชา อาจารย์ได้ใช้ประโยชน์จากประสบการณ์ในงานห้องสมุดในระดับแตกต่างกัน วิชาที่อาจารย์ใช้ประสบการณ์จากงานห้องสมุดให้เป็นประโยชน์ในการสอนโดยเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ได้แก่ บรรณารักษศาสตร์ เฉพาะถิ่น (จ.) วิชาที่อาจารย์ใช้ประสบการณ์จากงานห้องสมุดให้เป็นประโยชน์ในการสอนโดยเฉลี่ยในระดับมาก ได้แก่

1. บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น, ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์ (จ., มช., มธ., มร.)

2. การใช้หนังสือและห้องสมุด, การใช้ห้องสมุด, วิธีใช้ห้องสมุด (จ., มช., มธ., มร.)

3. ห้องสมุดกับสังคม (จ., มช., มธ.)

วิชาที่อาจารย์ใช้ประสบการณ์จากงานห้องสมุดเป็นประโยชน์ในการสอนโดยเฉลี่ยในระดับน้อย ได้แก่ หนังสือและการพิมพ์, ประวัติของหนังสือและการพิมพ์ (จ., มช., มธ., มร.) และวิชาที่อาจารย์ใช้ประสบการณ์จากงานห้องสมุดเป็นประโยชน์ในการสอนโดยเฉลี่ยในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ ประวัติของห้องสมุด (มช.) และการอ่านในวิชาบรรณารักษศาสตร์ (มช.)

2. งานเทคนิค (Technical Services)

2.1 การเลือกหนังสือและวัสดุประกอบการอ่าน, การเลือกหนังสือและสื่อวัสดุ, การเลือกหนังสือและวัสดุอุปกรณ์สำหรับห้องสมุด (จ., มช., มธ., มร.)

3.69 1.43 มาก

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
S.D. แปลความ

	<u>\bar{X}</u>	<u>S.D.</u>	<u>แปลความ</u>
2.2 การจัดทำหนังสือ (มธ.)	5	0**	มากที่สุด
2.3 การจัดทำหนังสือและทำบัตรรายการ (มช., มร.)	4.20	1.03	มาก
2.4 การจัดทำและทำบัตรรายการหนังสือภาษาอังกฤษ (จ., มช.)	4.40	1.26	มาก
2.5 การจัดทำและทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย (จ., มช.)	4.57	1.33	มาก
2.6 การจัดทำและการทำบัตรรายการหนังสือและวัสดุในห้องสมุด (มธ.)	1	0*	น้อยที่สุด
2.7 การทำบัตรรายการหนังสือภาษาอังกฤษ (มธ.)	4.67	0.57	มากที่สุด
2.8 การทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย (มธ.)	5	0*	มากที่สุด
2.9 การจัดทำและทำบัตรรายการชั้นสูง (มช., มช., มธ.)	4.20	1.78	มาก
2.10 การจัดทำหนังสือตามระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน (มร.)	3.67	0.57	มาก
2.11 งานเทคนิคของห้องสมุด (มร.)	2.67	0.5	ปานกลาง
2.12 การทำครรชนีและสารตั้งเขป (จ.)	4	0*	มาก
<u>รวม</u>	4.12	1.26	มาก

โดยเฉลี่ยอาจารย์ได้นำประสบการณ์จากงานห้องสมุดมาเป็นประโยชน์ในการสอนวิชาในกณดุมงานเทคนิคมาก และเมื่อจำแนกตามรายวิชา อาจารย์ได้ใช้ประสบการณ์จากงานห้องสมุดเป็นประโยชน์ในการสอนโดยเฉลี่ยในระดับต่าง ๆ กันดังนี้

* มีผู้ตอบ 1 คน

** มีผู้ตอบมากกว่า 1 คน

วิชาที่อาจารย์ใช้ประสบการณ์จากงานห้องสมุดเป็นประโยชน์ในการสอนโดย
เฉลี่ยในระดับมากที่สุด ได้แก่

1. การจัดหาหนังสือ (มช.)
2. การทำบัตรรายการหนังสือภาษาอังกฤษ (มช.)
3. การทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย (มช.)

วิชาที่อาจารย์ใช้ประสบการณ์จากงานห้องสมุดเป็นประโยชน์ในการสอนโดย
เฉลี่ยในระดับมาก ได้แก่

1. การเลือกหนังสือและวัสดุประกอบการอ่าน, การเลือกหนังสือและสื่อวัสดุ,
การเลือกหนังสือและวัสดุอุปกรณ์สำหรับห้องสมุด, (จ., มช., มช., มช., มร.)
2. การจัดหาหนังสือและทำบัตรรายการ (มช., มร.)
3. การจัดหาและทำบัตรรายการหนังสือภาษาอังกฤษ (จ., มช.)
4. การจัดหาและทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย (จ., มช.)
5. การจัดหาและทำบัตรรายการชั้นสูง (มช., มช., มช.)
6. การจัดหาหนังสือตามระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน (มร.)
7. การทำครชนีและสารตั้งเขป (จ.)

วิชาที่อาจารย์ใช้ประโยชน์จากประสบการณ์ในงานห้องสมุดในการสอนโดย
เฉลี่ยในระดับปานกลาง ได้แก่ งานเทคนิคของห้องสมุด (มร.) และในระดับน้อยที่สุด
ได้แก่ การจัดหาและการทำบัตรรายการหนังสือและวัสดุในห้องสมุด (มช.)

3. งานบริการ (Reader Services)

X S.D. แปลความ

- 3.1 บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า,
หนังสือประกอบการค้นคว้า, การบริการเพื่อ
การค้นคว้า (จ., มช., มช., มช., มร.) 3.94 1.21 มาก

	\bar{X}	S.D.	แปลความ
3.2 บริการของห้องสมุด, บริการแกยู่อาาน, การบริการยู่อาาน (จ., มช., มช., มช., มร.)	3.75	1.12	มาก
3.3 วิธีจัดบริการของห้องสมุด (มร.)	4	0*	มาก
3.4 โสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์, โสตทัศนศึกษา (มช., มช., มช., มร.)	3.30	1.03	ปานกลาง
<u>รวม</u>	3.70	1.12	มาก

ในการสอนวิชาในกรุงเทพมหานครในระดับปริญญาตรีนี้ อาจารย์ได้ใช้ประโยชน์จากประสบการณ์ในงานห้องสมุดโดยเฉลี่ยในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายวิชา อาจารย์ได้ใช้ประโยชน์จากประสบการณ์ในงานห้องสมุดโดยเฉลี่ยในระดับมากในการสอนวิชาต่อไปนี้

1. บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า, หนังสือประกอบการค้นคว้า, การบริการเพื่อการค้นคว้า (จ., มช., มช., มช., มร.)
2. บริการของห้องสมุด, บริการแกยู่อาาน, การบริการยู่อาาน (จ., มช., มช., มช., มร.)
3. วิธีจัดบริการของห้องสมุด (มร.)
วิชาที่อาจารย์ใช้ประสบการณ์จากงานห้องสมุดเป็นประโยชน์ต่อการสอนในระดับปานกลาง ได้แก่ โสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์, โสตทัศนศึกษา (มช., มช., มช., มร.)

* มติตอบ 1 คน.

4. งานบริหาร (Administration)

	\bar{X}	S.D.	<u>แปลความ</u>
4.1 การบริหารห้องสมุด, การจัดและบริหารห้องสมุดทั่วไป (จ., มช., มธ., มร., มร.)	3.35	1.27	ปานกลาง
4.2 ห้องสมุดโรงเรียน, การจัดและบริหารห้องสมุดโรงเรียน (จ., มช., มธ., มช., มร.)	2.58	1.16	น้อย
4.3 ห้องสมุดเฉพาะ, การจัดและบริหารห้องสมุดเฉพาะ (มช., มธ., มร.)	3.40	0.54	ปานกลาง
4.4 การบริหารห้องสมุดประชาชน (มช., มร.)	3.25	0.50	ปานกลาง
4.5 การบริหารห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย (มช., มร.)	3.50	1.04	ปานกลาง
4.6 การบริหารสำนักงาน, การจัดองค์การและบริหารงาน (มช., มธ.)	2.75	1.25	ปานกลาง
4.7 การจัดจรรยาบรรณ (จ.)	1	0*	น้อยที่สุด
4.8 สัมมนาบรรณารักษศาสตร์ (มช.)	2.5	1.73	น้อย
<u>รวม</u>	3.03	1.92	ปานกลาง

โดยเฉลี่ยอาจารย์ได้ใช้ประสบการณ์ในงานห้องสมุดเป็นประโยชน์ต่อการสอนวิชาในกลุ่มงานบริหารในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามรายวิชา อาจารย์ได้ใช้ประสบการณ์ในงานห้องสมุดเป็นประโยชน์ต่อการสอนวิชาต่อไปนี้โดยเฉลี่ยในระดับปานกลาง

* มีผู้ตอบ 1 คน.

1. การบริหารห้องสมุด, การจัดและบริหารห้องสมุดทั่วไป (จ., มช., มช., มช., มร.)

2. ห้องสมุดเฉพาะ, การจัดและบริหารห้องสมุดเฉพาะ (มช., มช., มร.)

3. การบริหารห้องสมุดประชาชน (มช., มร.)

4. การบริหารห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย (มช., มร.)

5. การบริหารสำนักงาน, การจัดองค์การและบริหารงาน (มช., มช.)

วิชาที่อาจารย์ใช้ประโยชน์จากประสบการณ์ในงานห้องสมุดในการสอนโดยเฉลี่ยในระดับน้อย ได้แก่

1. ห้องสมุดโรงเรียน, การจัดและบริหารห้องสมุดโรงเรียน (จ., มช., มช., มช., มร.)

2. สัมมนาบรรณารักษศาสตร์ (มช.)

และวิชาที่อาจารย์ใช้ประโยชน์จากประสบการณ์ในงานห้องสมุดในการสอนโดยเฉลี่ยในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดจดหมายเหตุ (จ.)

5. แหล่งข้อมูล (Resources)

	\bar{X}	S.D.	แปลความ
5.1 วรรณกรรมในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (จ., มช., มช., มช., มร.)	3.26	1.28	ปานกลาง
5.2 วรรณกรรมในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ (จ., มช., มช., มช., มร.)	3.45	1.69	ปานกลาง
5.3 วรรณกรรมในสาขาวิชามนุษยศาสตร์ (จ., มช., มช., มช., มร.)	3	1.50	ปานกลาง
5.4 วรรณกรรมทางสังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์ (มช.)	2.8	0.83	ปานกลาง

	\bar{X}	S.D.	แปลความ
5.5 วารสารและหนังสือพิมพ์สำหรับห้องสมุด, วารสาร หนังสือพิมพ์ และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ (มข., มธ., มร.)	3.12	0.99	ปานกลาง
5.6 วรรณกรรมสำหรับเด็กและเด็กวัยรุ่น, วรรณกรรมสำหรับเยาวชน (จ., มข., มธ., มร., มร.)	3.27	1.34	ปานกลาง
5.7 วรรณกรรมสำหรับผู้ใหญ่ (มร.)	3	1.41	ปานกลาง
5.8 หนังสือประกอบหลักสูตรโรงเรียน (จ., มข.)	4.50	0.71	มาก
5.9 จดหมายเหตุและสิ่งพิมพ์รัฐบาล (มธ.)	3.50	0.71	ปานกลาง
<u>รวม</u>	3.26	1.28	ปานกลาง

ในการสอนวิชาในกลุ่มแหล่งข้อมูลในระดับปริญญาตรี อาจารย์ได้ใช้ประโยชน์จากประสบการณ์ในงานห้องสมุดโดยเฉลี่ยในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามรายวิชาทุกวิชาในกลุ่มแหล่งข้อมูลนี้ อาจารย์ได้ใช้ประโยชน์จากประสบการณ์ในงานห้องสมุดในการสอนโดยเฉลี่ยในระดับปานกลาง ยกเว้นในการสอนวิชาหนังสือประกอบหลักสูตรโรงเรียน (จ., มข.) ที่อาจารย์ได้ใช้ประโยชน์จากประสบการณ์ในงานห้องสมุดในระดับมาก

6. การวิจัย (Research)

	\bar{X}	S.D.	แปลความ
6.1 วิธีวิจัย, การวิจัยเบื้องต้น, วิธีการค้นคว้าวิจัย, การวิจัยและบรรณานุกรม (จ., มข., มธ., มธ., มร.)	3.07	1.11	ปานกลาง
6.2 วิธีการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ (มธ.)	3.50	0.71	ปานกลาง
6.3 การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ (จ., มข.)	3.50	0.71	ปานกลาง

	\bar{X}	S.D.	แปลความ
6.4 การศึกษาด้วยตนเอง, การศึกษาตามแนวแนะ (มข., มช.)	4.50	1	มาก
6.5 วิธีสอนการใ้ของสมุด (มข., มร.)	4.33	1.03	มาก
<u>รวม</u>	3.62	1.14	มาก

โดยเฉลี่ยในการสอนวิชาในกลุ่มการวิจัย อาจารย์ได้ใช้ประโยชน์จากประสบการณ์ในงานห้องสมุดในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายวิชา วิชาที่อาจารย์ใช้ประสบการณ์จากงานห้องสมุดเป็นประโยชน์ต่อการสอนโดยเฉลี่ยในระดับมาก ได้แก่

1. การศึกษาด้วยตนเอง, การศึกษาตามแนวแนะ (มข., มช.)

2. วิธีสอนการใ้ของสมุด (มข., มร.)

และวิชาที่อาจารย์ใช้ประสบการณ์จากงานห้องสมุดเป็นประโยชน์ต่อการสอนโดยเฉลี่ยในระดับปานกลาง ได้แก่

1. วิธีวิจัย, การวิจัยเบื้องต้น, วิธีการค้นคว้าวิจัย, การวิจัยและบรรณานุกรม (จ., มช., มช., มธ., มร.)

2. วิธีการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ (มช.)

3. การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ (จ., มช.)

7. เทคโนโลยีในงานห้องสมุด (Library Technology)

เกี่ยวกับการใช้ประสบการณ์จากงานห้องสมุดเป็นประโยชน์ในการสอนวิชาในกลุ่มเทคโนโลยีในงานห้องสมุดอื่นได้แก่ วิชาพิมพ์ดีด (จ.) พัฒนาทางเทคนิคในงานห้องสมุด (มช.) และบริการจัดและเผยแพร่ความรู้ของห้องสมุดโดยเครื่องมือทางเทคนิค (จ.) นั้น มีอาจารย์ผู้สอนวิชาพัฒนาทางเทคนิคในงานห้องสมุด (มช.) เป็นผู้ตอบแบบสอบถามเพียงคนเดียวว่า ได้ใช้ประสบการณ์จากงานห้องสมุดเป็นประโยชน์ในงานสอนในระดับปานกลาง

ข. ระดับปริญญาโท

ในการสอนวิชาต่าง ๆ ในแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับปริญญาโทที่
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จ.) และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (มศ.)
อาจารย์สามารถนำความรู้และประสบการณ์ในงานห้องสมุดมาใช้เป็นประโยชน์มากขึ้น
ในระดับต่าง ๆ กันดังต่อไปนี้

1. วิชาที่ให้ความรู้ทั่วไปทางบรรณารักษศาสตร์ (Foundations)

	\bar{X}	S.D.	<u>แปลความ</u>
1.1 Foundation of Library Science (มศ.)	3.25	0.50	ปานกลาง
1.2 Education for Librarianship (มศ.)	3.40	0.89	ปานกลาง
1.3 Mass Communications and Library (จ.)	3	0*	ปานกลาง
1.4 Social Functions of Libraries, Library in Society (จ., มศ.)	3.60	0.54	มาก
1.5 Comparative Librarianship (จ.)	5	0*	มากที่สุด
1.6 Directed Reading in Librarian- ship (จ.)	4	0*	มาก
<u>รวม</u>	3.50	0.73	ปานกลาง

โดยเฉลี่ยแล้วในการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์กลุ่มวิชาที่ให้ความรู้ทั่วไปทาง
บรรณารักษศาสตร์ระดับปริญญาโท อาจารย์ได้ใช้ประโยชน์จากประสบการณ์ในงาน

* มีผู้ตอบคนเดียว.

ห้องสมุดในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามรายวิชา มีวิชาที่อาจารย์ได้ใช้ประโยชน์ จากประสบการณ์ในงานห้องสมุดในการสอนในระดับมากที่สุด คือ Comparative Librarianship (จ.) ในระดับมาก คือ Social Functions of Libraries, Library in Society (จ., มศ.) และ Directed Reading in Librarianship (จ.) และในระดับปานกลาง ได้แก่

1. Foundation of Library Science (มศ.)
2. Education for Librarianship (มศ.)
3. Mass Communications and Library (จ.)

2. งานเทคนิค (Technical Services)

	\bar{X}	S.D.	แปลความ
2.1 Building Library Collections, Selection and Acquisition of Library Materials (จ., มศ.)	4	1.73	มาก
2.2 Organization of Library Materials, Cataloging and Classification (จ., มศ.)	4	2	มาก
2.3 Advanced Cataloging (จ.)	ไม่มีผู้ตอบ		
2.4 Advanced Classification I (จ.)	3	0**	ปานกลาง
2.5 Advanced Classification II (จ.)	3.5	2.12	ปานกลาง
รวม	3.83	1.64	มาก

ในการสอนวิชาในกลุ่มงานเทคนิค อาจารย์ได้ใช้ประโยชน์จากประสบการณ์ในงานห้องสมุดโดยเฉลี่ยในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามรายวิชา วิชาที่อาจารย์ใช้

** มีผู้ตอบมากกว่า 1 คน.

ประสบการณ์ในงานห้องสมุดเป็นประโยชน์ต่อการสอนในระดับมาก ได้แก่

1. Building Library Collections, Selection and Acquisition of Library Materials (จ., มศ.)

2. Organization of Library Materials, Cataloging and Classification (จ., มศ.)

และในระดับปานกลาง ได้แก่

1. Advanced Classification I (จ.)

2. Advanced Classification II (จ.)

3. งานบริการ (Reader Services)

	<u>\bar{X}</u>	<u>S.D.</u>	<u>แปลความ</u>
3.1 Multi-Media in Libraries, A-V. Media and Library (จ., มศ.)	3.67	1.21	มาก
3.2 Storytelling (มศ.)	2.33	1.15	น้อย
3.3 Reading Guidance for Children and Young Adults (มศ.)	2.33	1.15	น้อย
3.4 Adult Reading (มศ.)	2.33	1.15	น้อย
3.5 Bibliography and Bibliographical Control, Introduction to Bibliography (จ., มศ.)	3.67	0.57	มาก
3.6 Documentation and Information Centers (จ.)	ไม่มีข้อมูล		
3.7 Information Sources and Services, Information Services (จ., มศ.)	3.6	0.89	มาก
<u>รวม</u>	3.13	1.16	ปานกลาง

ในการสอนวิชาในกลุ่มงานบริการระดับปริญญาโท อาจารย์ได้ใช้ประโยชน์ จากประสบการณ์ในงานห้องสมุดโดยเฉลี่ยในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามรายวิชา วิชาที่อาจารย์ใช้ประสบการณ์ในงานห้องสมุดเป็นประโยชน์ในการสอนในระดับมาก ได้แก่

1. Multi-Media in Libraries, A-V. Media and Library (จ., มศ.)
2. Bibliography and Bibliographical Control, Introduction to Bibliography (จ., มศ.)
3. Information Sources and Services, Information Services (จ., มศ.)
และในระดับน้อย ได้แก่
 1. Storytelling (มศ.)
 2. Reading Guidance for Children and Young Adults (มศ.)
 3. Adult Reading (มศ.)
4. งานบริหาร (Administration)

	\bar{X}	S.D.	<u>แปลความ</u>
4.1 School Libraries (จ., มศ.)	3.60	1.51	มาก
4.2 Academic Libraries, College and University Libraries (จ., มศ.)	3.60	1.51	มาก
4.3 Public Libraries, The Public Library (จ., มศ.)	2.40	1.51	น้อย

	\bar{X}	S.D.	แปลความ
4.4 Special Libraries (จ.)	5	0*	มากที่สุด
4.5 Advanced Library Administration (จ.)	5	0*	มากที่สุด
4.6 Library Administration (มศ.)	3.25	1.70	ปานกลาง
4.7 System Analysis of Library Services (มศ.)	2.75	1.50	ปานกลาง
4.8 Administration of Archives and Archival Materials (จ.)	3	0*	ปานกลาง
<u>รวม</u>	3.26	1.48	ปานกลาง

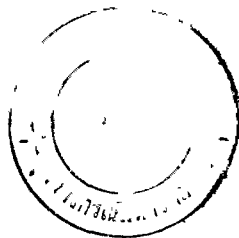
ในการสอนวิชาในกลุ่มการบริหารในระดับปริญญาโท โดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์ใช้ประโยชน์จากประสบการณ์ในงานห้องสมุดในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามรายวิชา อาจารย์ใช้ประสบการณ์จากงานห้องสมุดเป็นประโยชน์ในการสอนวิชาต่อไปนี้ในระดับมากที่สุด

1. Special Libraries (จ.)
2. Advanced Library Administration (จ.)

วิชาที่อาจารย์ใช้ประสบการณ์จากงานห้องสมุดเป็นประโยชน์ต่อการสอนในระดับมาก ได้แก่

1. School Libraries (จ., มศ.)
2. Academic Libraries, College and University Libraries (จ., มศ.)

* มีผู้ตอบคนเดียว.

ในระดับปานกลาง ได้แก่

1. Library Administration (มศ.)
2. System Analysis of Library Services (มศ.)
3. Administration of Archives and Archival Materials (จ.)

และในระดับน้อย ได้แก่วิชา Public Libraries, The Public Library (จ., มศ.)

5. แหล่งข้อมูล (Resources)

	<u>X̄</u>	<u>S.D.</u>	<u>แปลความ</u>
5.1 Resources in the Sciences and Technology, Documentation in the Science and Technology (จ., มศ.)	2.80	1.30	ปานกลาง
5.2 Resources in the Social Sciences, Documentation in the Social Sciences (จ., มศ.)	3.33	1.36	ปานกลาง
5.3 Resources in the Humanities, Documentation in the Humanities (จ., มศ.)	3	1.22	ปานกลาง
5.4 Literature of Thai Heritage (จ.)	ไม่มีผู้ตอบ		
5.5 Resources of Research Libraries (มศ.)	2.75	1.5	ปานกลาง
5.6 Documentation in Education (มศ.)	2.60	1.34	ปานกลาง
5.7 Government Publications (จ., มศ.)	3.20	1.30	ปานกลาง

	\bar{X}	S.D.	แปลความ
5.8 Serials Literature (จ.)	5	0	มากที่สุด
5.9 Rare Books and Manuscripts (จ.)	ไม่มีผู้ตอบ		
5.10 Literature for Children, Library Materials for Children (จ., มศ.)	2.80	0.83	ปานกลาง
5.11 Literature for Young Adults, Library Materials for Young Adults (จ., มศ.)	2.75	0.95	ปานกลาง
5.12 วรรณกรรมทางพุทธศาสนา (มศ.)	1.75	0.95	น้อย
<u>รวม</u>	2.86	1.21	ปานกลาง

โดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์ได้ใช้ประสบการณ์จากงานห้องสมุดเป็นประโยชน์ต่อการสอนวิชาในกลุ่มแหล่งข้อมูลในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามรายวิชา ทุกวิชาในกลุ่มนี้ อาจารย์ได้ใช้ประสบการณ์จากงานห้องสมุดเป็นประโยชน์ต่อการสอนในระดับปานกลาง ยกเว้นวิชา Serials Literature (จ.) และวรรณกรรมทางพุทธศาสนา (มศ.) ที่ใช้มากที่สุด และน้อย ตามลำดับ.

6. การวิจัย (Research)

	\bar{X}	S.D.	แปลความ
6.1 Research in Librarianship (จ.)	4	0	มาก
6.2 Teaching Methods in Librarianship (จ.)	5	0	มากที่สุด

* มีผู้ตอบคนเดียว.

	\bar{X}	S.D.	แปลความ
6.3 Seminar in Library Research and Services (มศ.)	4.40	0.54	มาก
<u>รวม</u>	4.42	0.53	มาก

ในการสอนวิชาในกลุ่มการวิจัยในระดับปริญญาโท โดยเฉลี่ยอาจารย์ได้ใช้ประโยชน์จากประสบการณ์ในงานห้องสมุดในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายวิชา การใช้ประโยชน์จากประสบการณ์ในงานห้องสมุดในการสอนอยู่ในระดับมากทุกวิชา ยกเว้นวิชา Teaching Methods in Librarianship (จ.) อยู่ในระดับมากที่สุด

7. เทคโนโลยีในงานห้องสมุด (Library Technology)

	\bar{X}	S.D.	แปลความ
7.1 Mechanization of Library and Information Services (จ.)	2	0*	น้อย
7.2 Introduction to Reprography (จ.)	ไม่มีผู้ตอบ		
7.3 Information Storage and Retrieval (มศ.)	2.5	1.73	น้อย
<u>รวม</u>	2.4	1.51	น้อย

โดยเฉลี่ยในการสอนวิชาในกลุ่มเทคโนโลยีในงานห้องสมุด อาจารย์ใช้ประโยชน์จากประสบการณ์ในงานห้องสมุดในระดับน้อย และเมื่อจำแนกตามรายวิชาทุกวิชาในกลุ่มนี้ อาจารย์ใช้ประสบการณ์จากงานห้องสมุดเป็นประโยชน์ในการสอนน้อยเช่นกัน

* มีผู้ตอบคนเดียว.

รายการความเห็น

จากการสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์วิชาบรรณารักษศาสตร์ทั้งผู้ที่สอนในฐานะอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษว่า อาจารย์ประจำแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ควรใช้เวลาบางส่วนในการปฏิบัติงานห้องสมุดของสถาบันหรือไม่นั้น ผู้วิจัยได้รับคำตอบจากอาจารย์ 61 คน คือ มีผู้ไม่ออกความเห็นในส่วนนี้ 2 คน ความเห็นต่าง ๆ ของอาจารย์ปรากฏในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการใช้เวลาบางส่วนของอาจารย์ประจำในการปฏิบัติงานห้องสมุดของสถาบัน

ความเห็น	อาจารย์ประจำ		อาจารย์พิเศษ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ควร	18	43.90	10	50	28	45.90
ไม่ควร	11	26.83	3	15	14	22.95
ควรเฉพาะกรณีที่มีชั่วโมงสอนน้อย	12	29.27	7	35	19	31.15

ตารางที่ 14 นี้แสดงให้เห็นว่าอาจารย์แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นจำนวน 28 คน หรือร้อยละ 45.90 ของผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า อาจารย์ประจำแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ควรใช้เวลาบางส่วนไปปฏิบัติงานห้องสมุดของสถาบัน และมีอาจารย์ส่วนน้อยจำนวน 14 คน หรือร้อยละ 22.95 เห็นว่าไม่สมควร แต่อย่างไรก็ตามยังมีอาจารย์จำนวนหนึ่งคือ 19 คน หรือร้อยละ 31.15 เห็นว่าอาจารย์ประจำแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ควรไปปฏิบัติงานห้องสมุดของสถาบันเฉพาะกรณีที่มีชั่วโมง

สอนน้อยเท่านั้น นอกจากนั้นแล้วยังมีเงื่อนไขอื่น ๆ อีกที่มีผู้เสนอแนะ ได้แก่ อาจารย์ประจำควรปฏิบัติงานห้องสมุดเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับแขนงที่ทำการสอน หรือในกรณีที่อาจารย์ผู้นั้นไม่มีประสบการณ์ในงานห้องสมุดเลย หรือในกรณีที่ห้องสมุดยังไม่มีบรรณารักษ์ที่มีคุณวุฒิเพียงพอ

สำหรับเหตุผลของผู้ที่ตอบว่า อาจารย์ประจำแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ควรใช้เวลาบางส่วนในการปฏิบัติงานห้องสมุดของสถาบันมีดังนี้

ตารางที่ 15 เหตุผลที่อาจารย์ประจำแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ควรใช้เวลาบางส่วนในการปฏิบัติงานห้องสมุดของสถาบัน

เหตุผล	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
เป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ของอาจารย์เป็นส่วนตัว	26	42.62
อาจารย์สามารถใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อการสอนและการเตรียมการสอน	35	55.38
อาจารย์จะได้คุ้นเคยกับบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดเพื่อความสะดวกในการร่วมมือกัน	21	34.43

จากตารางที่ 15 จะเห็นว่าเหตุผลที่มีอาจารย์จำนวนมากที่สุด คือ 35 คน หรือร้อยละ 55.38 ของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับการที่อาจารย์ประจำแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ควรใช้เวลาส่วนหนึ่งในการปฏิบัติงานห้องสมุดของสถาบันก็คือ เพื่อที่อาจารย์จะได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อการสอนและการเตรียมการสอน เหตุผลที่สนับสนุนความคิดดังกล่าวนอกจากที่ปรากฏในตารางแล้ว ยังมีผู้ให้เหตุผลอื่น ๆ อีกพอสรุปได้ว่าห้องสมุดนั้นเป็นเหมือนห้องทดลองของอาจารย์สำหรับคนควาหาประสบการณ์ เพื่อให้ใครถึงวิธีการปฏิบัติ ได้ทราบปัญหา วิธีแก้ไข นอกเหนือจากจะรู้เหตุผลอย่าง-

เดียว และจะได้ทราบว่าทฤษฎีเท่าที่อาจารย์มีความรู้อยู่ในใจได้จริงหรือไม่ ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร นอกจากนั้นแล้วอาจารย์จะได้มีโอกาสใกล้ชิดนักศึกษา ทำให้ได้ทราบปัญหาการไร้ห้องสมุด ซึ่งจะนำมาช่วยเป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงบริการของห้องสมุด และการช่วยงานห้องสมุดของอาจารย์นั้น ส่วนหนึ่งจะช่วยในทางห้องสมุดรวดเร็วขึ้นด้วย นอกเหนือไปจากจะเป็นการลดช่องว่างระหว่างอาจารย์และบรรณารักษ์ ส่วนเหตุผลของผู้ที่ตอบว่า อาจารย์ประจำแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ไม่ควรใช้เวลาบางส่วนในการปฏิบัติงานห้องสมุดของสถาบันมีดังนี้

ตารางที่ 16 เหตุผลที่อาจารย์ประจำแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ไม่ควรใช้เวลาบางส่วนในการปฏิบัติงานห้องสมุดของสถาบัน

เหตุผล	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
เป็นการเสียเวลาเตรียมการสอนและการค้นคว้าหาความรู้	15	24.59
การที่อาจารย์ทำงานในห้องสมุดจะทำให้การสอนติดกับระบบงานในห้องสมุด แทนที่จะเป็นการสอนทางวิชาการโดยทั่วไป	10	16.39
ทำให้อาจารย์มีเวลานักศึกษาน้อยลง	15	24.59
ทำให้อาจารย์ไม่มีเวลากลับมาพิจารณางานสอนของตน	15	26.23

ตารางที่ 16 นี้แสดงให้เห็นว่า เหตุผลที่ว่าอาจารย์ประจำแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ไม่ควรใช้เวลาส่วนหนึ่งในการปฏิบัติงานห้องสมุดของสถาบัน ที่มีผู้ตอบมากที่สุดเป็นจำนวน 16 คน หรือร้อยละ 26.23 ของผู้ตอบแบบสอบถามก็คือ จะทำให้อาจารย์ไม่มีเวลากลับมาพิจารณางานสอนของตน นอกจากเหตุผลต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่

ในตารางแล้ว ยังมีเหตุผลอื่น ๆ อีกที่มีผู้ตอบเป็นจำนวนน้อยแต่น่าสนใจ ซึ่งพอสรุปได้ว่า ในปัจจุบันการขาดแคลนกำลังคนทำใหม่มหาวิทยาลัยเรียกร้องให้อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ นอกไปจากความรับผิดชอบในคํานงานสอนและงานวิจัย ยิ่งไปกว่านั้นทางมหาวิทยาลัยเองก็มักไม่เห็นความสำคัญในการปฏิบัติงานห้องสมุดของอาจารย์ ส่วนมากเป็นที่เข้าใจกันว่าเป็นเพราะไม่มีการสอน แต่อย่างไรก็ตามมีผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษและมีตำแหน่งงานประจำเป็นบรรณารักษ์ให้ความเห็นว่า อาจารย์ไม่ค่อยทำงานจริงจัง มักแสดงอภิสัทธิเหนือบรรณารักษ์ เป็นการก้าวก่างงานในหน้าที่ และทำให้เกิดการแบ่งพวกระหว่างบรรณารักษ์และอาจารย์วิชาบรรณารักษศาสตร์

สำหรับในกรณีที่อาจารย์ประจำของแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์จะใช้เวลาส่วนหนึ่งในการปฏิบัติงานห้องสมุดของสถาบัน ได้มีผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับผลตอบแทนหรือความสะดวกที่อาจารย์เหล่านั้นควรจะได้รับ ดังปรากฏในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นเกี่ยวกับผลตอบแทนหรือความสะดวกที่อาจารย์ประจำแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ควรจะได้รับในกรณีที่จะใช้เวลาส่วนหนึ่งในการปฏิบัติงานห้องสมุดของสถาบัน

รายการความเห็น	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1) ใ้ได้รับอภิสัทธิในการใช้ห้องสมุดมากกว่าอาจารย์อื่น	1.94	1.03	เห็นด้วยน้อย
2) ใ้ได้รับการพิจารณาความดีความชอบเป็นพิเศษ	3.01	1.31	เห็นด้วยปานกลาง
3) ใ้ได้รับยกเว้นงานในหน้าที่ของอาจารย์โดยทั่วไปบางอย่าง เช่น งานอาจารย์ที่ปรึกษา, งานคุมสอบ	2.52	1.38	(เห็นด้วยปานกลาง

ตารางที่ 17 (ต่อ)

รายการความเห็น	\bar{X}	S.D.	แปลความ
4) ใ้ได้รับเงินตอบแทนเป็นอัตราที่แน่นอน	2.61	1.42	เห็นด้วยปานกลาง
5) มีสิทธิในการออกความเห็นเรื่องนโยบายของหอสมุด เช่นเดียวกับบรรณารักษ์ทุกประการ	3.91	1.05	เห็นด้วยมาก
6) มีสิทธิสั่งงานแก่เจ้าหน้าที่ในหอสมุด เช่นเดียวกับบรรณารักษ์ที่ทำหน้าที่ในระดับเดียวกัน	3.30	1.43	เห็นด้วยปานกลาง
7) มีสิทธิใ้ได้รับผลตอบจากมหาวิทยาลัย เช่นเดียวกับที่บรรณารักษ์ใ้ได้รับ เช่น มีสิทธิขอทุนการศึกษาหรือทุนดำเนินงานใ้ให้กับหอสมุด	3.57	1.24	เห็นด้วยมาก
8) มีที่นั่งทำงานในหอสมุดเป็นสัดส่วนของตน	3.91	0.99	เห็นด้วยมาก
9) ใ้ได้รับมอบหมายงานในหอสมุดที่แน่นอน	3.96	1.04	เห็นด้วยมาก
10) ใ้ทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน	4.49	0.75	เห็นด้วยมาก
11) ใ้รับผิดชอบงานที่ตนถนัด	4.24	0.95	เห็นด้วยมาก
12) มีการระบุจำนวนชั่วโมงใ้ในการปฏิบัติงานหอสมุดที่แน่นอนในแต่ละภาคการศึกษา	3.58	1.42	เห็นด้วยมาก
13) ใ้ได้รับความร่วมมือจากบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่หอสมุด	4.31	0.88	เห็นด้วยมาก
14) มีการตกลงค่านูความช่วยเหลือระหว่างแผนกวิชาและหอสมุดอย่างเป็นทางการ	4.45	0.82	เห็นด้วยมาก

ตารางที่ 17 (ต่อ)

รายการความเห็น	\bar{X}	S.D.	แปลความ
15) ในเวลาปฏิบัติงานการศึกษามีโอกาสหยุดพักเพื่อคนควหาความรูจากตำราเช่นเดียวกับอาจารย์อื่น ๆ	4.37	0.99	เห็นด้วยมาก
16) มีการกำหนดปริมาณงานที่ต้องทำแน่นอน	3.81	1.26	เห็นด้วยมาก
17) เพื่อให้ได้ประสบการณ์ที่แท้จริง อาจารย์ควรไปปฏิบัติงานของสมุคเต็มเวลาในบางภาคการศึกษาและกลับมาสอนเต็มเวลาในภาคการศึกษากลับไป	3.14	1.50	เห็นด้วยปานกลาง

จากตารางที่ 17 จะเห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้วผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยเป็นอย่างมากที่อาจารย์ประจำแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์จะใช้เวลาส่วนหนึ่งในการปฏิบัติงานของสมุคของสถาบันนั้น ควรได้รับผลตอบแทนหรือความสะดวกในหัวข้อต่อไปนี้

1. มีสิทธิในการออกความเห็นเรื่องนโยบายของห้องสมุคเช่นเดียวกับบรรณารักษทุกประการ
2. มีสิทธิได้รับผลตอบแทนจากมหาวิทยาลัยเช่นเดียวกับที่บรรณารักษได้รับ เช่น มีสิทธิขอทุนการศึกษาหรือทุนงานที่ให้กับห้องสมุค
3. มีที่นั่งทำงานในห้องสมุคเป็นสัดส่วนของตนเอง
4. ได้รับมอบหมายงานในห้องสมุคที่แน่นอน
5. ได้ทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน
6. ได้รับผิดชอบงานที่ตนเอง
7. มีการระบุจำนวนชั่วโมงในการปฏิบัติงานห้องสมุคที่แน่นอนในแต่ละภาคการศึกษา

8. ได้รับความร่วมมือจากบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด
9. มีการตกลงด้านความช่วยเหลือระหว่างแผนกวิชาและห้องสมุดอย่างเป็น

ทางการ

10. ในเวลาปีการศึกษาใดมีโอกาสหยุดพักเพื่อค้นหาความรู้จากตำรา เช่นเดียวกับอาจารย์อื่น ๆ

11. มีการกำหนดปริมาณงานที่ต้องทำแน่นอน
 ความเห็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยในระดับปานกลางมีดังนี้

1. ได้รับความพิจารณาความดีความชอบเป็นพิเศษ
2. ได้รับยกเว้นงานในหน้าที่ของอาจารย์โดยทั่วไปบางอย่าง เช่น งาน

อาจารย์ที่ปรึกษา งานคุมสอบ

3. ได้รับเงินตอบแทนเป็นอัตราที่แน่นอน
4. มีสิทธิสั่งงานแก่เจ้าหน้าที่ในห้องสมุด เช่นเดียวกับบรรณารักษ์ที่ทำหน้าที่ใน

ระดับเดียวกัน

5. เพื่อให้ได้ประสบการณ์ที่แท้จริง อาจารย์ควรไปปฏิบัติงานห้องสมุดเต็ม
 เวลาในบางภาคการศึกษาและกลับมาสอนเต็มเวลาในภาคการศึกษาถัดไป

ผลตอบแทนที่อาจารย์ที่ไปปฏิบัติงานห้องสมุดควรจะได้รับข้อมที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยในระดับน้อย คือ การที่จะให้ได้รับอภิสิทธิ์ในการใช้ห้องสมุดมากกว่า

อาจารย์อื่น

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ได้มีผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะที่น่าสนใจในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง
 แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์และห้องสมุด ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการบริหารงานของ
 แผนกวิชาและห้องสมุดควรแยกกันโดยเด็ดขาด เพื่อที่แผนกวิชาจะได้รับผิดชอบงานทาง
 วิชาการได้เต็มที่ในขณะที่ห้องสมุดรับผิดชอบในเรื่องการบริการ แต่ให้มีความร่วมมือ
 ประสานงานกันอย่างใกล้ชิด เช่น ห้องสมุดช่วยอำนวยความสะดวกในเรื่องสถานที่และ

อุปกรณ์ต่าง ๆ ทางการศึกษาสำหรับแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ ให้ความช่วยเหลือในเรื่องการฝึกงานแก่นักศึกษา อาจารย์ช่วยให้คำแนะนำปรึกษาแก่ห้องสมุด สำหรับตัวอาจารย์นั้นควรมีประสบการณ์ในงานห้องสมุดมาบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่สอนวิชาเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เช่น การจัดหมู่ ทำบัตรรายการ เป็นต้น ซึ่งในกรณีที่ไม่มีประสบการณ์ในงานห้องสมุดมาก่อนก็อาจหาความรู้ในทางปฏิบัติได้จากห้องสมุด ส่วนการที่อาจารย์จะใช้เวลาส่วนหนึ่งมาปฏิบัติงานห้องสมุดหรือไม่นั้น ควรขึ้นกับความสมัครใจไม่ถือเป็นหน้าที่ที่จะกลายเป็นสิ่งผูกพันความรับผิดชอบจนทำให้งานสอนลดระดับความสำคัญไป แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นกับบรรยากาศระหว่างแผนกวิชาและห้องสมุดในการร่วมมือกัน อาจารย์ที่มาปฏิบัติงานห้องสมุดไม่ควรถือว่าคนมีอภิสิทธิ์ ขณะเดียวกันทางห้องสมุดจะต้องให้ความสำคัญแก่ผู้มาปฏิบัติงาน จะต้องเข้าใจลักษณะงานของอาจารย์ว่าเป็นคนละอย่างกับบรรณารักษ์ จะทำงานประจำเต็มเวลาในห้องสมุดเช่นเดียวกับบรรณารักษ์ไม่ได้ และจะต้องไม่เห็นเป็นว่าอาจารย์ปฏิบัติงานต้องการผลตอบแทนอย่างไรอย่างหนึ่งเป็นส่วนตัว

แต่อย่างไรก็ตามมีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนหนึ่งแต่เป็นส่วนน้อยให้ข้อเสนอแนะว่า การบริหารงานของโรงเรียนบรรณารักษศาสตร์และห้องสมุดของมหาวิทยาลัยควรอยู่ด้วยกัน โดยให้มีบุคคลากรสองชุด ในขณะที่ชุดหนึ่งทำหน้าที่สอน ให้อีกชุดหนึ่งทำหน้าที่ให้บริการผลิตเปลี่ยนกันไปครั้งละ 1 - 2 ปี ทั้งนี้ให้ผู้ทำงานมือสระพอควรในการเลือกสิ่งที่จะทำ โดยมีผลตอบแทนทางการเงินหรือฐานะตำแหน่งหน้าที่เท่าเทียมกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย